

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ПРАКТИКУМ СО НАСЛОВ „ТЕОРИЈА НА ЕКОНОМСКИ РАСТ: ОСНОВНИ МОДЕЛИ, КОНЦЕПТИ И ПРИСТАПИ (СМЕТКОВОДСТВО И ЕКОНОМЕТРИЈА НА РАСТОТ)“ ОД АСИСТЕНТ Д-Р ДАРКО ЛАЗАРОВ, ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“- ШТИП

Врз основа на нормативните акти што ја регулираат издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, со Одлуката бр. 1702-137/17 донесена на 77. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 3.6.2014 год., определен сум за член на комисија за изготвување рецензентски извештај на доставениот ракопис (практикум) со наслов „Теорија на економски раст: основни модели, концепти и пристапи (сметководство и економетрија на растот)“ од д-р Дарко Лазаров, наменет за студентите на прв и втор циклус студии на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

По прегледот на ракописот, до Наставно-научниот совет на Економски факултет во Штип го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот

Ракописот наменет за обезбедување практикум со наслов „Теорија на економски раст: основни модели, концепти и пристапи“ од асистент д-р Дарко Лазаров е труд од областа на економските науки и е фокусиран на емпириска анализа на економскиот раст.

Податоци за обем на ракописот

Ракописот наменет за практикум содржи 67 страници (А4 формат, со нормален проред и фронт 12). Трудот е систематизиран во вовед, два посебни дела, заклучни согледувања и библиографија. Трудот содржи голем број математички формули и равенки, графички и табеларни прикази и различни категории прилози. Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите и предвидениот број часови. Насловот би можел да биде попрецизно во корелација со разработената материја.

Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало – практикум, кое ќе им овозможи на студентите стекнување базични емпириски и практични знаења со цел разбирање на процесот на економскиот раст како базична дисциплина на економската научна теорија. Авторот на трудот ја елаборира емпириската рамка за анализа на факторите кои го детерминираат растот преку примена на сметководство и економетрија на растот. Дополнително, во овој практикум е понудена емпириска анализа на факторите на растот на македонската економија со цел идентификување на анатомијата на растот на нашата земја. Од оваа причина сметам дека материјалот обработен во практикумот се одликува со висока емпириска значајност, како за студентите, така и за сите кои имаат интерес за оваа проблематика.

Краток опис на содржината на ракописот

Содржински, трудот е конципиран во два посебни дела кои ги покриваат неколку тематски единици од наставната програма.

Првиот дел е Сметководството на растот. Сметководството на растот како емпириска техника во анализата на растот овозможува идентификација на изворите на економскиот раст. Декомпозицијата на стапката на економски раст нуди можност да се идентификува придонесот на одделните фактори на производство, елементите на агрегатната побарувачка и поединечните сектори во детерминирање на стапката на растот. Примената на овој пристап може да биде од производствен, потрошувачки или секторски аспект. Оваа техника дава јасна слика за тоа кои производни фактори, елементи

на побарувачката и кои сектори имаат најголемо влијание и придонес во генерирањето на економскиот раст.

Вториот дел се однесува на *економетријата на растот* како значајна емпириска техника на растот. Економетријата на растот го квантифицира степенот на влијание на одделните фактори што го определуваат економскиот раст.

Во рамките на економетријата на растот е тестиран класичниот модел на раст проширен со човечки капитал т.е. моделот на Mankiw, Romer и Weil. Ова практично економетриско истражување има за цел да ги анализира фундаменталните фактори кои го детерминираат економскиот раст т.е. да ги објасни причините за прилично големите дискрепанции во стапките на раст што ги бележат земјите. Дополнително, во рамките на емпириската анализа се идентификувани причините за разликите во доходот per capita меѓу најбогатите и најсиромашните земји во светот.

Според емпирискиот корпус техники и методи елаборирани во рамките на практикумот и нивната исклучителна корисност во анализа на факторите на растот, примената врз македонската економија со цел декомпозиција на стапката на економски раст и идентификување на изворите на растот на македонската економија, овој практикум претставува значителен придонес за академијата во проучување на природата и суштината на растот на земјата.

Во контекст на горенаведените констатации, а врз основа на деталниот преглед и анализата на содржината на ракописот, го давам следново

МИСЛЕЊЕ

Учебното помагало - практикум со наслов „Теорија на економски раст: основни модели, концепти и пристапи (сметководство и економетрија на растот)“ од асистент д-р Дарко Лазаров претставува заокружена целина на оперативната рамка за емпириска анализа на факторите на растот. Овој практикум ја анализира структурата на македонската економија и изворите кои го детерминираат економскиот раст. Дополнително, практикумот овозможува преку примена на техники на економетриската анализа да се квантифицира интеракцијата на одделни фактори кои го детерминираат растот со цел да бидат идентификувани причините за разликите во стапките на растот и нивото на БДП per capita помеѓу земјите.

Новите теориски концепти мобилизираат интензивни истражувачки напори во академската професија во светот и сериозни обиди за емпириска верификација на централните постулати и практични економски импликации за економските политики.

Изучување на оваа проблематика треба да им овозможи на студентите да се стекнат со практично познавања на емпириските техники и методи кои се користат во проучување на процесот на економски раст и да го подигнат економетриското ниво потребно за разбирање на економските теории. Таквото знаење (придружено со адекватен теориски и методолошки бекграунд) би било применливо во изучувањето на структурата на македонската економија, изворите што го детерминираат растот на економијата и користењето на сетот економетриски техники во квантификација на интеракцијата помеѓу потенцијалните фактори на долгорочниот економски раст.

Врз основа на изнесеното, му предлагам на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Штип да го одобри за издавањето учебното помагало (практикум) со наслов „Теорија на економски раст: основни модели, концепти и пристапи (сметководство и економетрија на растот)“ од асистент д-р Дарко Лазаров.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Гоце Петрески с.р.